

סנהדרין סה

שווערד

1. רמב"ם יד החזקה - הלכות עבודת כוכבים פרק ו

(א) העושה אוב או ידעוני ברצונו בזדון חייב כרת ואם היו שם עדים והתראה נסקל היה שוגג מביא חטאת קבועה **כיצד הוא מעשה האוב** זה שהוא עומד ומקטיר קטרת ידועה ואוחז שרביט של הדס בידו ומניפו והוא מדבר בלאט בדברים ידועים אצלם **עד שישמע השואל כאלו אחד מדבר עמו ומשיבו על מה שהוא שואל בדברים מתחת הארץ בקול נמוך** עד מאד וכאלו אינו ניכר לאוזן אלא במחשבה מרגיש בו וכן הלוקח גולגולת המת ומקטיר לה ומנחש בה עד שישמע כאילו קול יוצא מתחת שחיו שפל עד מאד ומשיבו כל אלו מעשה אוב הן והעושה אחד מהן נסקל. [השגת הראב"ד - כיצד מעשה האוב זה שהוא עומד ומקטיר א"א בבית הקברות עושה כן ובעור של אדם מת ומדבר משחיו של מת]: (ב) כיצד מעשה הידעוני מניח עצם עוף ששמו ידוע בפיו ומקטיר ועושה מעשים אחרים עד שיפול כנכפה וידבר בפיו דברים שעתידים להיות וכל אלו מיני עבודת כוכבים הן ואזהרה שלהן מנין שנאמר אל תפנו אל האובות וגו':

2. רמב"ם פירוש המשניות - מסכת סנהדרין פרק ז משנה ז

ובעל אוב מפורסם בלשון המקרא מין ממינים, ולא יתערב לך בדורש אל המתים לפי שדורש אל המתים אינו עושה מעשה בשום פנים **אבל הוא מין מיני הבודים בעתידות דברים מלבם**, וזה כשיצום וילין בקברים וידבר דברים והוא רואה בחלומות עתידות כפי מחשבתו. ובעל אוב הנזכר במקרא יהיה בעשיית מעשים, ויש ממנו מין אחר והוא שלוקח גולגולת אדם אחד שנתעכל ממנו הבשר ויצניע אותה ויקטר לה ובזדה דברים בה והוא שומע ממנה דברים כמו ששומעין מן המת במלאכת בעל אוב, **וכל מה שאתה רואה ממאמר מדבר ושומע בענין זה הוא שמיעה כוזבת כפי מה שישים מחשבתו בזה**, כמו שיארע לבני אדם הרבה במקום הפנוי רוצה לומר בשעת התיחדות:

3. רד"ק על שמואל א פרק כח פסוק כד

וראינו מחלוקת בין הגאונים בדבר הזה וכלם נשתוו כי מעשה האוב הבל ותוהו ודברי כזב והתול אבל יש מהם אומרים כי לא דבר שמואל עם שאול וחס ושלום לא עלה שמואל מקברו ולא דבר אבל האשה עשתה הכל ברמאות כי מיד הכירה כי שאול הוא אך להראות לו כי מצד החכמה הכירה ומצאה דבר זה אמרה למה רמיתני ואתה שאול ודרך בעלת אוב להביא בן אדם שמדבר מתוך מחבואו בלשון נמוך וכאשר בא שאול לדרוש מאתה וראתה אותו נבהל וידעה כי למחר יהיה יוצא למלחמה וכל ישראל היו בפחד גדול וידעה מה שעשה שאול שהרג כהני ה' שמה בפי המגיד הדברים הנאמרים בפרשה ומה שאמר ויאמר שמואל אל שאול על מחשבת שאול כי היה חושב כי שמואל היה המדבר אליו ומה שאמר ולא עשית חרון אפו בעמלק ידוע היה דבר זה כי מאותה שעה אמר לו שמואל וימאסך מהיות מלך ומה שאמר לרעך לדוד ידוע היה זה בכל ישראל כי דוד נמשח למלך ומה שאמר מחר אתה ובניך עמי מדרך סברא אמר זה, זהו פ' רב שמואל בן חפני הגאון ז"ל ואמר אף על פי שמשמעות דברי החכמים ז"ל בגמרא כי אמת היה שהחיתה האשה את שמואל לא יקובלו הדברים במקום שיש מכחישים להם מן השכל אבל רב סעדיה ורב האי הגאונים ז"ל אמרו אמת הוא כי רחוק הוא שתדע האשה העתידות וכן שתחיה היא את המת בחכמת האוב אך **הבורא יתברך החיה את שמואל כדי לספר לשאול את כל הקורות העתידות לבא עליו** והיא האשה אשר לא ידעה בכל אלה נבהלה כמו שנאמר ותזעק בקול גדול ואשר אמרה האשה את מי אעלה לך דברי התולים הם כי דעתה היה לעשות כמנהגה אלה דבריהם, ויש לתמוה לדברי הגאונים האלה אם הקב"ה החיה את שמואל כדי לספר לשאול הקורות הבאות עליו למה לא אמר לו על ידי חלומות או על ידי אורים או על ידי הנביאים אלא על ידי אשה בעלת אוב ועוד איך היה נעלם משאול שהיה חכם ומלך אשר היו עמו כמה חכמים גדולים אם ענין אוב נעשה על ידי אדם מדבר מתוך מחבואו ומי יאמר שיטעה הוא בזה ואין זה הדעת מקבלו והנכון הוא מה שפירשנו:

4. רמב"ם יד החזקה - הלכות שגגות פרק א

(ד) חטאת קבועה היא הבאה מן הבהמה בלבד. **בעל אוב (ד) בעל ידעוני במעשה ...**

• כר"ל, וצ"ע הא הכלל דהל' כר"י?

5. מרגליות הים

ח. ר"ל אמר ידעוני לפי שאין בו מעשה. ברש"י בהכנסת העצם ידעוני אינו מדבר בשעת מעשה אלא לאחר המעשה שהוא בפיו מדבר העצם מאליו, והקשה בס' דברי יעקב ממ"ש במנחות נ"ו ב **הניח שאור ע"ג עיסה והלך וישב לו ונתחמצה מאליה חייב** הרי שנחשבת לו ההנחה לעשייה אע"ג שנתחמצה מאליה לאחר המעשה וה"נ תחשב הכנסת העצם לפיו מעשה אע"פ שאח"כ דבר העצם מאליו... ע' שו"ת חלקת יואב תנינא סי' ט' ענף ד עפ"ד הראב"ד בפ"י לתו"כ קדושים שאין העצם מדבר עד שישאל איש ממנו בשעת שמונה בפיו ומשו"ה לא מיחשבה מעשה ראשונה עיי"ש.

6. תוד"ה הואיל

7. תוד"ה יצאו

8. הרי"ף על מסכת סנהדרין דף טז/ב

... והדין פירוקא אישתבש ביה כולהו נוסחי דילן ... וראינו בה כמה פירושים אחרים אליבא דהנהו נוסחי דאית בהו הואיל וישנן באים. ואין אחד מהן נכון ולהכי לא כתיבנא להו. ואנן עיינינן בה אליבא דנוסחא דמתיבתא ואשכחנן דהאי נוסחא דיקא וטעמה טעמא ברירא הוא ולית ביה קושיא כלל, והדין הוא פירושא דהדין פירוקא. אקשי' ואמרינן ולר' יוחנן מאי שנא כפיפת קומתו לרבנן דהויא מעשה ומאי שנא הקצת שפתיו דמגדף דלא הויא מעשה, ופריק רבא שאני מגדף הואיל וישנו בלב, ולפיכך הקצת שפתים אינה חשובה מעשה, שהרי יתכן לגדף בלבו בלא הקצת שפתים, ולפיכך הקצת שפתיו ומחשבות לבו שאין בה הקצה אחד הן, ואותיב ר' זירא וקאמ' אי מהאי טעמ' הוא דלא חשבת להקצת שפתיו דמגדף מעשה, אמאי תאני יצאו עדים זוממין שאין בהן מעשה, והא ליתניהו בלב, ופריק רבא שאני עדים זוממין הואיל וישנן באיה, כלומ' אע"פ שאינן בלב שאינו מעשה יש בהן צד אחד שאינו מעשה כמו הלב שאינו מעשה, ומאי ניהו הואיל וישנן באיה, כגון שהעיד אחד מן העדים והשלים עדותו ואמרנו לחברו כך אתה מעיד כמו שהעיד חברך ואמר איה או אין, הרי עדותן עדות, ואם נמצאו זוממין חייבין, האי מילת' אתיא על עיקר מתניתין דתנן והשני או' אף אני כמוהו ואמ' ר' שמעון בן לקיש עלה שמע מינה אף אני כמוהו כשר בדיני ממונות ובדיני נפשות ומעלה הוא דעבוד רבנן וכו', וכיון שישנן באיה ובאין עדותן עדות, ואע"פ שאין בהן הקצת שפתים, שאותיות אלו מאותיות הגרון הן, ואין בהן הקצת שפתים שיש בהן מעשה, לפיכך אע"פ שמעיד בהקצת שפתים אינה חשובה מעשה, שהרי אי אפשר לו להעיד בלא הקצת שפתים, ונמצאת עדותן בהקצת שפתים ובלא הקצת שפתים אחד הן, לפיכך אין הקצת שפתים חשובה מעשה, הדין פירושא דהאי פירוקא בלא קושיא ובלא ספק...

9. מהרש"א על סנהדרין דף סה/ב

א"ל נהר סמבטיון כו'. יראה ששאל לו מי יימר דהאינדא שבתא בשלשה דברים. הא' מי יימר דזה היום הוא שבת בראשית שבו שבת א-ל מכל מלאכתו. הב' מי יימר דזה היום שצוה בו אתכם לשבות. הג' מי יימר דזה היום הוא שבת לעתיד ומנוחה לחיי עה"ב והשיב לו נהר סמבטיון יוכיח כו' שמעת היצירה הוא נח ביום שבת שהרי בו שבת א-ל בשעת יצירה ובעל אוב יוכיח הרי גם עתה אין לעשות בו מלאכה כמו שבעל אוב היום אינו עושה פעולתו ומלאכתו וקברו של אביו יוכיח הרי שבעולם הבא נוחין ביום זה ולזה אמר לו בג' לשונות ביזתו ביישתו וקללתו וק"ל:

10. סדר זמירות לליל שבת

נפש כי נאנחה. בא שבת בא מנוחה. גיל וישון ושמחה. ברכו וקדשו במן. מלרדת לעם לא אלמן. והשבת נפש משיבת. בפיסת בר אשר טמן: חקותיה במרה. נצטוו באזהרה. כהררים בשערה. תלוים הלכותיה. שומרי מצותיה. ינחלו ליום שכלו שבת בצבאותיה: זה האות אשר שם א-ל. בינו ובין בני ישראל. ובשביעי אשר הוא. סמבטיון הנהר. שבכל יום רץ ונמחה. יוכיח בו מנוחה. תשיב למין אשר שואל: קולי קולות יחדלון. בעת שירי יגדלון. כי כטל הם יזלון. ואל ישיגו גבולי. באורח שיר נפל חבלי. התקוששו ואל תשמשו בנזר שיר שפרה לי:

11. מרגליות הים

כו. מי יימר דהאינדא שבת... שברדת המן נוכחו כל הששים רבוא מישראל... מתי יום המנוחה, יום יום מששת ימי השבוע ירד המן וביום השביעי חדל, ומני אז לא פסק שבת מישראל עד היום הזה ובכך אין שום מקום לספק מתי שבת... וז"ש בהגדש"פ אלו האכילנו את המן ולא נתן לנו את השבת דיינו, ר"ל מהמן עצמו היינו יכולים לדעת מה שבת מה יום מיומים, יום מימים הוחס.

12. שו"ת רדב"ז חלק ג סימן תרמב

(אלף סז) שאלת ממני ידידי אודיעך דעתי על ענין בעלת אוב שהעלתה את שמואל הנביא אעפ"י שאמרו בתלמוד תוך שנים עשר חדש היה מ"מ קשיא לך איך יש כח ביד בעלת אוב להעלות נפש הצדיק בתוך הגוף ולהורידה ממחיצתה אפילו בתוך י"ב חדש והלא מחיצתה למעלה ממחיצת המלאכים איך שיהא קשה עלי לקבל דבר זה עד שתאיר עיני: תשובה כל ימי הייתי מצטער על דבר זה אעפ"י ששמעתי שזה היה עונש לשמואל על שלא העביר הוא את האובות מן הארץ עד שבא שואל המלך והעבירם והיתה לו מדה כנגד מדה ה"ו להאמין דבר זה על שמואל דכתיב ביה קרא משה ואהרן ככהניו ושמואל בקוראי שמו שיהא לו עונש כזה. ולכן לא נתישבה דעתי אלא במה שאכתוב לך אחר שאקדים לך שתי הקדמות בקוצר. אחת שכח הבעל אוב הוא להכניס כח מכחות הטומאה בגוף המת והוא מספר לו עתידות שהם קרובות אשר שומעין מהכרוז ומה שיאמת לך הקדמה זו הוא מה שאמרו שהמת מדבר מבין שחיו וכבר ידעת כי בית השחי ובית הערוה הם

משכן לכחות הטומאה ולפיכך אין קולו אלא ממקומו ועל כן הוא קול נמוך כיון שאין יוצא דרך הגרון והפה. ועוד ראיה שעולה דרך מרגלותיו דרך קלון וטומאה שלא כסדר הבריאה והיצירה הקדושה ועל כן כל העולים על ידי האוב עולים ורגליהם למעלה. עוד הקדמה שנית כי גוף ואיברי הנביא או הצדיק או השלם הם כסא לקדושה עליונה ואפילו אחר מיתתן הגוף ההוא יש בו קדושה רבה וכל כחות הטומאה תאביים ליכנס אבל הנשמה הטהורה פוקדת אותה כל השנה כולה ועולה ויורדת עד שכלה הגוף ושוב עולה ואינה יורדת:

ועתה יתבאר לך היטב שאלתך כי כאשר שאל שאל לבעלת אוב להעלות את שמואל והיא עשתה פעולותיה וקסמיה וקטרתיה והשבעותיה להכניס בגופו של שמואל הנביא כח מכחות הטומאה כפי הכח והסגולה שיש בפעולה ההיא וראה הקב"ה שהיה מזומן הכח ההוא להכנס בגוף הטהור והנקי לטמא רמז לנשמתו של שמואל הנביא שתכנס לגוף כאשר בתחלה לא בכח הבעלת אוב ח"ו אלא במצות הקב"ה כי אמר מוטב שתטרח ותתרגז נשמת הצדיק ממה שיכנס במשכן הטהרה דבר טמא וזהו שאמרה אלהים ראיתי עולים מן הארץ כי הכירה שאין זה כשאר הפעמים אלא אלהים שהוא דבר קדושה ולא כדרך שאר העולים שעולים דרך הרגלים אלא כדרך העולים וראשם זקוף למעלה דרך מעלה וכבוד ובוזה הכירה כי שאל היה השואל כי חשבה לכבודו לא עלה אלא שמואל בעצמו לא רוח אחרת. וזהו שאמר לו שמואל לשאל למה הרגתני להעלות אותי נמצאת למד כי לא היה בכח בעלת אוב להעלות את שמואל ולהרגיזו ממנוחתו אלא במצות הבורא לתקנת גופו ולטהרתו לא ח"ו מפני עונש ואפילו זה לא היה אפשר אלא בתוך י"ב חדש שעדיין הנשמה יש לה קצת יחוס ושייכות עם הגוף אבל לאחר י"ב חדש לא אפשר שכבר נכנסה למחיצתה ועוד שכבר הגוף כלה. ודברים של טעם הם ומיישבים את הלב בנויים על הקדמות אמיתיות ואל ילזו מעיניך. והנראה לע"ד כתבתי:

13. ספר חדושי אגדות חלק שלישי עמוד קסה - מסכת סנהדרין

המרעב עצמו וכו'. דבר זה תשובה לשאלה גדולה, למה המכשפים והחרטומי' פועלי' הרבה, ואלו הצדיקים אינם יכולים לפעול כאשר קוראים אל הש"י. ותשובה זאת כי הוא יתברך קדוש ומשרתיו קדושים, ואם האדם צדיק הש"י קרוב אליו ועושה רצונו ואם אינו צדיק אינו קרוב אליו. אבל המכשפים והחרטומים פועלים על יד(ה אחת ו)שדים וכחות אלו אין צריך לזה קדושה כלל:

14. שו"ת חכם צבי סימן צג

נסתפקתי אדם הנוצר ע"י ספר יצירה כאותה שאמרו בסנהדרין רבא ברא גברא וכן העידו על זקני הגאון מוהר"ר אליהו אבדק"ק חעלם מי מצטרף לעשרה לדברים הצריכין עשרה כגון קדיש וקדושה מי אמרינן כיון דכתיב ונתקדשתי בתוך בני ישראל לא מצטרף או דילמא כיון דקיי"ל בסנהדרין המגדל יתום בתוך ביתו מעה"כ כאילו ילדו מדכתיב חמשת בני מיכל כו' וכי מיכל ילדה והלא מירב ילדה אלא מירב ילדה ומיכל גדלה כו' ה"נ כיון שמעשה ידיהם של צדיקי' הוא הו"ל בכלל בני שמע"י של צדיקי' הן הן תולדותם ונ"ל דכיון דאשכחן לר' זירא דאמר מן חבריי' את תוב לעפרך הרי שהרגו ואי ס"ד שיש בו תועלת לצרפו לעשרה לכל דבר שבקדושה לא היה ר' זירא מעבירו מן העולם דאף שאין בו איסור שפיכת דמים דהכי דייק קרא (אף שיש בו דרשות אחרות) שופך דם האדם באדם דמו ישפך דוקא אדם הנוצר תוך אדם דהיינו עובר הנוצר במעי אמו הוא דחייב עליה משום שפכ"ד יצא ההוא גברא דברא רבא שלא נעשה במעי אשה מ"מ כיון שיש בו תועלת לא היה לו להעבירו מן העולם א"ו שאינו מצטרף לעשרה לכל דבר שבקדושה כך נ"ל /מהגהות ב"ד/ +ע' שם הגדולים החדש (מערכת ספרים אות מ' סימן קמ"ג) מ"ש בשם רא"ז מרגליות מברכות (מ"ז) ועיין זכר יהוסף בחידושו לברכות שם שגם הוא העיר בזה ועיין שאילת יעב"ץ (ח"ב סימן פ"ב) ודברי חן (סימן י"ט) וסדרי טהרה על אהלות (פ"א ד' ה' מדפי הספר) + /מבן החכם צבי בשם אביו/ +בספר דברי רב משולם שאלה י' הביא מאביו הח"צ בכת"ק וז"ל למה שכתבתי בספרי ס' צ"ג. וראיתי בס' הפרדס שחיבר מהר"ם קרדבורא שער היכלות פ' יו"ד אחר שהביא המאמר דברא גברא כו' ופלפל בהם כתב וז"ל הנה הבריאה היא שהיא בצורת האדם כו' ולא שיהי' בה נשמה ולא נפש ולא רוח אלא חיות בעלמא עכ"ל ונסתייע סברתי' סיוע שיש בו ממש שכיון שאין בו אפילו נפש אדם אין לו עסק וענין עם דברים הטעונים עשרה או שלשה נפשות מישאל וגריעי טובא מנפשות נשי ישראל שאינן מצטרפות לשום דבר מהנזכרים ועוד נראה ברור שע"כ אי אתה יכול לכלול בכלל עשרה בני ישראל גדו' החייבים במצות וכל דבר שבקדושה הטעון עשרה אי אתה יכול לצרף אלא את שיש בו כל המדות הללו באופן שהדבר ברור שאינו מצטרף ואפילו למ"ד תינוק שבעריסה מצטרף היינו משום דאתי לכלל חיוב לאפוקי האי דלא אתי לכלל חיוב ע"ש + צבי אשכנזי ס"ט:

15. מרגליות הים

כח. רבה ברא גברא ... וע' במגילה ז' ע"ב קם רבה שחטיה לר' זירא למחר בעי רחמי ואחיה, לשנה א"ל ניתי מר ונעבד סעודת פורים בהדי הדדי, א"ל לא בכל שעתא ושעתא מתרחש ניסא, ויתכן שלכן שזריה רבה ביחוד לרב זירא להראות לו כי הוא חכם לכשירצה בכל שעתא ושעתא.

16. ספר השל"ה הקדוש - ספר בראשית - דרך חיים תוכחות מוסר פרשת וישב

ויבא יוסף את דבתם רעה, שהיה מגיד לאביו שאוכלים אבר מן החי, ומזלזלים בבני השפחות לקרא אותם עבדים, והיו חשודים בעריות (ב"ר פד, ז). ומקשים העולם, חלילה איך להאמין על שבטי י-ה לעשות מעשים כאלה, ואם לא עשו איך להאמין על יוסף שיוציא דבת שקר מפיו על אנשים גדולים כאלו. גם ויבא יוסף את דבתם משמע שהיה אמת שעשו כן, דזהו החילוק בין מוציא דיבה למביא דיבה, מוציא דיבה הוא המוציא דיבת שקר, והמביא דיבה שהיא אמת, והדרן קושיא לדוכתא, איך להאמין זה על שבטי י-ה קדושים משרתי עליון על כל בני א-להים כולם. ושמעתי שנמצא בקובץ ישן, הענין היה, אברהם אבינו עשה ספר יצירה ומסרו ליצחק, ויצחק ליעקב, ויעקב מסר לבניו אשר הם היותר מיוחסים, כי אין מוסרין סתרי תורה כאלה אלא לצנועין ומיוחסים ישראל בכל דור ודור, על כן מסרו לבני הגבירה ולא לבני השפחות. והנה מצינו בגמרא (סנהדרין סה, ב) דברא עגלא תלתא בכל ערב שבת על ידי עסק ספר יצירה בצירוף השמות, **ובודאי זה הנברא על פי השמות ולא מצד התולדה אין צריך שחיטה, וניתר לאוכלו בעודו חי, וכך עשו השבטים. ויוסף לא ידע והיה סבור שהוא הנוול מאב ואם, הביא דבה זו אל אביו שהם אוכלים אבר מן החי, והם כנים היו וכדין עשו.** עוד איתא בגמרא (סנהדרין סה, ב) רבא ברא גברא, שדריה לגבי ר' זירא כו', ופרש"י על ידי שמות ספר יצירה. והנה יש שמות שמצירופם נברא זכר, ויש שנברא נקיבה. **ואפשר שבראו השבטים בצירוף אותיות מספר יצירה, בראו נקיבה והיו מטיילין עמה, ויוסף לא ידע מזה והיה סובר שהיא נקיבה אשה מאב ואם, ובא והודיע לאביו שהם חשודים בעריות.** וכשעסקו השבטים בצירוף סודות אלו ורצו להתחבר אליהם בני השפחות, אמרו השבטים אתם בני השפחות, וכוונתם היתה לשם שמים, כי לא נמסרו אלו העניינים אלא למיוחסים שבדור הזה, ויוסף לא ידע זה וסבר שהיו מזלזלים בכבוד אחיהם לקרא אותם עבדים, ובא והגיד לאביו. **הרי לך כי השבטים היו צדיקים, וגם יוסף הוא צדיק יסוד עולם,** וצדק בכל דרכיו אלו אשר הגיד לאביו לשם שמים. על כל זאת קראו הכתוב מביא דיבה רעה, משום שהיה לו לדרוש ולחקור ולשאול את פי השבטים מה כוונתם בדברים האלה. צא ולמד מה הוא עונש של מביא דבה רעה ואין כוונתו לשם שמים רק להכעיס, בר מינן כמה גדול רעתו, קל וחומר וכל שכן המוציא דבה:

17. ספר פרדס יוסף על ספר בראשית פרק לז פסוק ב

ועיין עוד בכרתי ופלתי [סימן פ"א פלתי סק"ז ד"ה אך עכ"ז] שהקשה לילף דחלב מותר מדנתן אברהם למלאכים דנדמו לו כערביים, והא בן נת אסור באבר מן החי, וכן הקשה ברי"ט אלגאזי [בכורות פ"א אות ב' ד"ה וראיתי] והבאתי לעיל בפרשת וירא [י"ח, ח ד"ה ויקח]. **ולהנ"ל אתי שפיר דהיה על ידי ספר יצירה ולא שייך בשר וחלב, ועיין של"ה [וירא ד"ה ומתחלה] שאברהם האכילם מדוגמת בשר, מן השמים שצלו המלאכים לאדם הראשון כמו שאמרו בסנהדרין (נ"ט), וא"כ בבשר כזה לא שייך איסור בשר בחלב:**

18. ספר בניהו בן יהודע על סנהדרין דף סה/ב

ברם יש להקשות אמאי דחיק לשנויי לעיל בדף נ"ט ע"ב על אדם הראשון שנאסר לו בשר בהמה, ומה שהיו צולין לו בשר, היינו בשר היורד מן השמים, והוה ליה למימר דהיה בורא בספר יצירה בהמה ואכיל לבשרה, כאשר היו עושין רבי חנינא ורבי אושעיא. **ונ"ל בס"ד דאכילת בשר הנברא בספר יצירה אינו משביע, שאינו עושה דם בגוף האוכלו, ובודאי דאינו מרגיש בו טעם הנאה של אכילה.** ובזה ניחא לתרץ קושיא אחרת איך ר' חנינא ור' אושעיא נהנין ממעשה נסים דמברו להו עגלא תלתא ואכלי ליה, אך בזה ניחא דלא היתה להם הנאה מאכילתו, ורק עושים כן להראות כח קדושת שמות הקודש אשר מכוונים בהם, ופועלים בהם פעולות אלו, וגם לנסות כח קדושת עצמם, דאין כל אדם עושה פעולות אלו, אלא אם כן הוא צדיק וקדוש וטהור. **ובזה ניחא לתרץ בענין אליהו זכור לטוב, שהיו מביאים לו העורבים בשר, ולמה לא היה בורא בשר בספר יצירה, אלא ודאי דאין בשר זה משביע וזן את הגוף:**

19. שו"ע יורה דעה - סימן קעט

(ב) נהגו שאין מתחילין בב' ובד', ואין נושאים נשים אלא במילוי הלבנה: הגה - ולכן נהגו ג"כ להתחיל ללמוד בר"ת, כי אע"פ שאין ניהוש יש סימן (סמ"ק סימן קל"ו). במה שאדם יודע שהוא כנגד המזל, לא יעשה ולא יסמוך על הנס, אלא שאין לחקור אחר זה משום תמים תהיה (דברים יח, יג) (תשובת רמב"ן סימן רפ"ו) כמו שנתבאר: